

Erikoistumiskoulutuksen kehittäminen

Erikoistumiskoulutuksen sopimusvalmistelu –seminaari
16.2.2016, Helsinki

Asiantuntija, KT Hannele Seppälä, Arene ry

Seminaarin tarkoitus

- Erikoistumiskoulutuksen kehittäminen
 - Erikoistumiskoulutuksen kehittäminen osana laaja-alaisempaa koulutuksen kehittämistä
 - > Erikoistumiskoulutuksen asema ja koulutuksen profiili
 - Verkostomaisen yhteistyön tärkeys – laadunvarmistus
- Erikoistumiskoulutusta koskevat sopimukset
- Osaamistavoitteet ja asiantuntijuuden osoittaminen
- Esimerkki sopimusvalmisteluprosessista

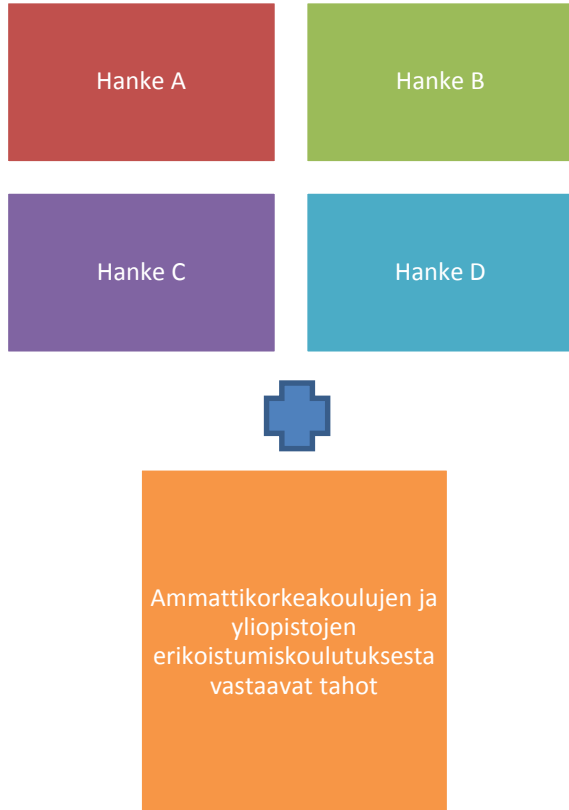
Miten erikoistumiskoulutusta kehitetään?

- Uusista erikoistumiskoulutuksista oltava konsensus alan koulutusvastuullisten keskuudessa: korkeakoulutoimijoiden tehtävänä on yhdessä tunnistaa ja tehdä linjaukset siitä, mitä erikoistumiskoulutuksia tarvitaan
 - Voidaan todeta myös, että joillakin aloilla muut koulutusmuodot ovat tarkoituksenmukaisempia
- Yhteistyö myös koulutusalojen välillä (reuna-alueet, monialaisuus)
- Osaamistarpeiden tunnistamisen prosessi yhteistyössä työ- ja elinkeinoelämän kanssa
- Kehittämisen foorumit: laaja-alaiset, koko toimialan tai koulutusalan kattavat kehittämishankkeet vuosina 2015-2017
 - Ammattikorkeakoulujen koordinoimia hankkeita yhteensä 9
 - Yliopistojen koordinoimia hankkeita yhteensä 9
 - Useissa hankkeissa yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välinen yhteistyö
- Hankkeiden tavoitteena:
 - Yhteistyössä työelämän kanssa tapahtuva alan osaamistarpeiden ja uusien asiantuntijuusalueiden tunnistaminen
 - Erikoistumiskoulutuksen asemointi alan koulutusrakenteisiin
 - Erikoistumiskoulutusten perusteiden laatiminen
 - Sopimukset uusista erikoistumiskoulutuksista
- Toimintamalli uusien erikoistumiskoulutusten kehittämiseksi: UNIFI ja ARENE

Erikoistumiskoulutuksen kehittämisen vaiheet

Erikoistumiskoulutuksen kehittämisprosessi

Erikoistumiskoulutuksen kehittämishankkeet

Aloite

Varhainen valmisteluvaihe ja alakohtainen koordinaatio

- Työelämäyhteydet
- Ennakointitiedon ja osaamiskartoitusten hyödyntäminen
- Asiantuntijuusalueen määrittely
- Koulutustarpeen tunnistaminen ja varmistaminen (muu koulutustarjonta)

Yhteistyöverkostojen rakentaminen

Sopimusvalmistelu

- Osaamistavoitteet
- Asiantuntijuuden osoittaminen
- Sopimusvalmisteluprosessi

Koulutuksen suunnittelu ja toteutus

- Toteutusta koskevat sopimukset
- Valintaperusteet
- Opetussuunnitelmat
- Pedagogiset ratkaisut

Seuranta, arviointi ja kehittäminen

- Laadunhallinnan menettelytavat

**Arene ja UNIFI/
ERKKO-hankkeet:**
Toimintamallien ja
hyvien käytänteiden
kerääminen ja
dokumentointi

Ammattikorkeakoulujen koordinoimat erikoistumiskoulutuksen kehittämishankkeet

- Viestinnän, median ja muotoilun erikoistumiskoulutuksen kehittäminen
- Yhteisömuusikko-erikoistumiskoulutushanke
- Digiliike - liiketoiminnan ja palvelun uudet ulottuvuudet
- Liiketalouden osaaja digitalisaatiossa
- SOTELIKA-alan erikoistumiskoulutustarpeiden kartoittaminen
- Metsäteollisuuden tehdasosaamisen erikoistumiskoulutuksen kehittäminen
- Biotalousalan erikoistumiskoulutuksen kehittämishanke
- DIGIOPE- ammatillinen opettaja digitalisaation, oppimisympäristöjen ja työelämän kehittäjänä
- MARATA-alan erikoistumiskoulutuksen kehittämishanke ”Huomisen matkailukohde” (käynnistynyt keväällä 2015)

Yliopistojen koordinoimat erikoistumiskoulutuksen kehittämishankkeet

- ERKO RAKSA - Rakennusalan erikoistumiskoulutuksen kehittämien
- Monikulttuurisuuden ja työvoiman kansainvälisen liikkuvuuden osaamisalan kehittämishanke
- Taidealojen erikoistumiskoulutuksen kehittäminen
- Specialiseringsutbildning i rättspsykologi/ Oikeuspsykologian
- Kunta-alan erikoistumiskoulutuksen kehittäminen
- Erikoissosiaalityöntekijän koulutuksen kehittäminen
- Farmasian erikoistumiskoulutuksen kehittäminen
- Erikoispsykologikoulutuksen kehittäminen
- Asiantuntijuuden osoittaminen erikoistumiskoulutuksissa

Erikoistumiskoulutuksen asema

Miten erikoistumiskoulutukset asemoituvat korkeakoulujen koulutusrakenteisiin?

- Erikoistumiskoulutuksella oltava oma profiili ja tehtävä
- Koulutusmuodon kehittämisessä lähtökohtana alan koulutusrakenne ja sen kehittäminen
 - Suhde tutkintotavoitteiseen koulutukseen, erityisesti YAMK-koulutukseen / tohtorikoulutukseen
 - Koulutuspolkujen joustavuus
- Erikoistumiskoulutuksen suhde markkinaehtoiseen täydennyskoulutukseen
 - Lainsäädännön mukaan erikoistumiskoulutus ei voi olla päällekkäistä markkinaehtoisen täydennyskoulutuksen kanssa
 - Koulutusmuodot jakavat tavoitteet kysyntälähtöisyydestä, työelämävastaavuudesta, uusista asiantuntijuuden alueista ja työssä olevien asiantuntijuuden kehittämisestä
- Tutkintojen ja muun osaamisen viitekehys

Uuden koulutusmuodon tehtävät ja profiili

- Erikoistumiskoulutuksen tavoitteena korkeakoulututkinnon suorittaneiden ja työelämässä toimivien henkilöiden asiantuntijuuden kehittyminen
 - syvällinen erityisosaaminen tai monialaisten kokonaisuuksien hallinta (amk)
 - tieteellisammattillinen erikoisosaamisen ja sen yhteydet toimintaympäristöön (yo)
- Yhteys korkeakoulujen tutkimus- ja kehittämistoimintaan
- Erikoistumiskoulutuksen tunnuspiirteitä
 - Oppimisen konteksti: työelämä ja korkeakoulujen tutkimus- ja kehittämistoiminta
 - Monialaisuus, alojen rajapinnat
 - Yhteisölliset, virtuaaliset oppimisympäristöt
 - Opettajan rooli, ohjauksen merkitys, mentorointimallit,
 - Huippuasiantuntijuus, asiantuntijuutta kehittävät verkostot
 - Yhteistyöympäristöjen luominen, jossa opiskelijat, opettajat ja työelämän edustajat voivat käydä vuoropuhelua
 - Kansainvälisyys –työ- ja elinkeinoelämän toimintaympäristö on monilla aloilla jo kansainvälinen, myös korkeakoulujen välinen kv-yhteistyö tuo mahdollisuuksia
- YAMK-koulutuksen toimintamallit ja käytänteet erikoistumiskoulutuksen kehittämisen tukena
 - YAMK koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi <http://www.hamk.fi/verkostot/yamk-koulutus-vahvaksi-tki-vaikuttajaksi/Sivut/default.aspx>
 - UAS Journal <http://www.uasjournal.fi/index.php/uasj>